

ПОПУЛЯЦІЙНА ЕКОЛОГІЯ

АВТОР / АВТОРИ:

Глібовицька Наталія Ігорівна, доцент кафедри екології, кандидат біологічних наук.

Корпус 5, поверх 2, каб. 5215а

тел., вайбер: +380979859488

Електронна пошта: natalia.hlibovytska@nung.edu.ua

ОПИС:

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів ECTS	3	3
Кількість модулів	1	1
Загальний обсяг часу, год	90	90
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	36	6
- лекційні заняття	18	4
- лабораторні заняття	18	2
Самостійна робота, год, у т.ч.	54	84
- виконання контрольних робіт		20
- опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	30
- опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	20
- підготовка до лабораторних занять та контрольних заходів	14	14
Форма семестрового контролю	диференційований залік	

Теоретичний курс: Популяційна екологія як розділ загальної екології, просторова та етологічна структура популяції, Статева, вікова та генетична структура популяції, Класифікація популяцій. Поняття про вид, Екологічна і біологічна характеристика популяції, Внутрішньопопуляційні стосунки та взаємодія популяцій, Динаміка популяцій, Популяція як об'єкт використання, Популяційно-видовий рівень охорони живої природи.

Лабораторний курс: Екологічна характеристика виду з Царства Тварини, Екологічна характеристика виду з Царства Рослини, Вікові спектри популяцій рослин, Вікові спектри популяцій тварин, Вивчення віталітетної структури популяцій, Визначення типу життєвої стратегії та життєвості популяцій рослин.

Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань	40
Модуль 1	40
Контроль умінь при виконанні та захисті звітів з лабораторних робіт	60
Лабораторна робота № 1	10
Лабораторна робота № 2	10
Лабораторна робота № 3	10
Лабораторна робота № 4	10
Лабораторна робота № 5	10
Лабораторна робота № 6	10
Усього	100

При дистанційному режимі навчання заняття проводяться через відеоконференцію Google Meet за посиланням вказаним у розкладі.

Всі студенти повинні бути приєднані до classroom.google.com . Найменування акаунту - прізвище та ім'я студента. Впродовж семестру в classroom.google.com викладачем будуть завантажуватись завдання "Лабораторна робота 1...6", в які необхідно буде вкладати та здавати не пізніше зазначених deadline виконання роботи. Їх захист відбуватиметься на заняттях шляхом демонстрації екрану зі зданою роботою, пояснення виконання та відповідей на теоретичні питання щодо змісту.

МЕТА, ЩО СТАВИТЬСЯ:

Дисципліна «Популяційна екологія» виникла в зв'язку з тим, що жодна з традиційних прикладних дисциплін не охоплює у повному обсязі проблему досліджень на популяційному рівні. Теоретичне ядро її становлять така наука як екологія. Разом з тим, вона тісно пов'язана з іншими дисциплінами природничо-наукового циклу: зоологія, ботаніка, фізіологія людини та тварин, фізіологія рослин, систематика, етологія, генетика, охорона природи та ін.

Її основними завданнями є:

- дослідження морфо-фізіологічних особливостей популяцій, їх вікового складу, чисельності та щільності;
- поширення і характеру розселення та поведінки тварин;
- вивчення внутрішньопопуляційних і міжпопуляційних відносин;
- стимулюючі та лімітуючі фактори розвитку популяції тощо.

Популяційна екологія є науково-практичною базою для селекції і розведення, рибництва, звірівництва, скотарства та інших галузевих дисциплін. Щодо популяції рослин, то знання законів їхнього формування і функціонування необхідне для лісівництва, рослинництва, селекції рослин, успішного підбору високоврожайних сортів для конкретних ґрунтово-кліматичних умов та створення культурних лук і пасовищ

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів уявлень про основні поняття популяційної екології, навчити основам управління угрупованнями на популяційному рівні.

Дисципліна забезпечує такі програмні результати навчання:

ПРН 02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.

ПРН 03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень у сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

ПРН 21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

КОМПЕТЕНЦІЇ, ЩО МАЄ ЗДОБУТИ СТУДЕНТ:

загальні:

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;

ЗК 08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

фахові:

ФК 01. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

ФК 02. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

ФК 15. Здатність використовувати знання про біорізноманіття на всіх рівнях організації живого для оцінки стійкості екосистем.

ВИМОГИ ДО РОБОЧОГО МІСЦЯ:

При дистанційному режимі навчання обов'язкова наявність інформаційного пристрою з мікрофоном, відеокамерою та підключенням до Інтернет. Підчас проведення занять відеокамера має бути включена.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ:

Для лекційного курсу: аудиторія 5105 або 5310 з мультимедійним проектором (Optoma DX318e, 2021 р.; Acer, 2019 р.), екран, ноутбук. Інформаційне забезпечення: пакет програмного забезпечення

MS Office, відеопрезентації. Доступ до мережі Інтернет. Ресурси науково-технічної бібліотеки ІФНТУНГ.

ЛІТЕРАТУРА:

1.1 Основна література

1. Мусієнко, М. М. Екологія рослин [Текст] : підручник / М. М. Мусієнко. – К. : Либідь, 2006. – 432 с.
2. Стратегія популяцій рослин у природних і антропогеннозмінених екосистемах Карпат [Текст] / Голубець М., Царик Й., ред. – Львів : Євросвіт, 2001. – 160 с.
3. Злобін, Ю. А. Курс фізіології і біохімії рослин [Текст] : підручник / Ю. А. Злобін. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2004. – 464 с. – Бібліогр.: с. 459-463.

1.2 Додаткова література

4. Коляда, М. Г. Таємниці рослинного світу. Дивовижні факти з життя рослин [Текст] / М. Г. Коляда. – Донецьк : БАО, 2008. – 272 с.
5. Гладун, Я. Д. Лікарські рослини Прикарпаття [Текст] / Я. Д. Гладун. – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2011. – 164 с.
6. Екологія: основи екології [Текст] : навч. посіб. / Б. І. Харченко, Н. Б. Харченко, О. Б. Харченко, В. І. Цимбалюк. – Львів : Новий Світ-2000, 2019. – 233 с.
7. Юрченко, Л. І. Екологія [Текст] : навч. посіб. / Л. І. Юрченко. – К. : Центр учбової літ., 2019. – 304 с.

1.3 Методична література

8. Глібовицька, Н. І. Популяційна екологія [Текст] : лабораторний практикум / Н. І. Глібовицька. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. – 41 с.
9. Глібовицька, Н. І. Популяційна екологія : конспект лекцій / Н. І. Глібовицька. - Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. - 103 с.